

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.

Hat hónap . . . . . 2 frt 50 kr.

Három hónap . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Ezves számok 12 kr. árával kaphatók a kiadóhivatalban

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közléscéért 7 frt, kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 frt. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmoud sor díja 15 kr. Velünk összekötöttben levő hirdető-írdák, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba: (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

14035. sz.

Barsvármegye alispánja.

Hirdetmény.

A nagyszombat-krakkói államut 1890, 1891. és 1892. évi fedanyag szállítási vállalatához, Barsvármegye, mint vállalkozó részére a megnevezett években szükségelt, évente mintegy 875 két köbméteres halom csiffári és 645 halom podluzsányi kő fejtése és 4 cmtrre aprítása, három egymás után következő évre, alvállalatba adatik.

Ezen munkák kivitelének biztosítása czéljából 1889. évi november hó 18-án. d. előtti 10 órakor, Barsvármegye alispánja hivatalos helyiségében, zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy az ezen munkák végrehajtásának elvállalására vonatkozó, 225 frt. értékű szabályszerű bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitett idő előtt Barsvármegye alispánjához adják be, hol is a feltételeket magában foglaló szerződési minta megtekinthető.

Az ajánlatok csak akkor fognak tekintetbe vétetni, ha a fenti időpont előtt beadatnak, s abban világosan és félremagyarázhatlan módon kiirattott, mely árban hajlandó ajánlattevő a csiffári és külön a podluzsányi kő fejtését, szabályszerű megapritását és halmokba állítását elvállalni.

Ar-Maróthon, 1889. évi okt. hó 30-án.

Máriássy István,
alispán.

Italmérés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Bars“ 43. számában a külön-félék között: „Italmérés“ czimén érinti a m. kir. pénzügyminisztérium rendeletének azon határozatát, mely szerint oly községekben, melyekben megfelelő áron az italmérésre vállalkozó nem akad, kocsma egyáltalában nem létezik, és ezen községlakói azon, legközelebbi községekben elégíthetik ki szük-

ségletüket, melyekben az italmérés jövedék biztosítva van. A „Bars“ részéről örömet fejezi ki, ha vármegyénkben „a mértékletességi hajlamok annyira fellobbannának, hogy számos ily község akadna.“ Továbbá, hogy „a községek helyesen járnak el, ha kibérlik ezen jogot; mert a vállalkozó magánbérlet nemcsak a kincstárnak járó bérletet, de ennek két, háromszorosát ugysis beveszi tőlük vagy rajtuk.“

Szívesen elismerjük a „Bars“ nemes intenczióit és törekvését az erkölcsi életre, a mértékletességre vonatkozólag, de egészen nem osztozkodhatunk e nézetben; mert ha a kocsma oly hely és eszköz, mely a mértékletességet, az iszákosságot foglalja magában, akkor az erkölcs szempontjából minden tekintet nélkül eltörölendő, s irgalmatlanul megsemmisítendő; ha pedig csak olyan intézmény — a mint hogy mindenütt csak úgy ismertetik, s a törvényes intézkedések által az életbe úgy vezetetik, — melyben az éhezők és szomjuhozók, kiknek családi házkörük nincs vagy utasok, — kiknek befogadására magánházak és lakok nem állanak: itt ételt, italt élelmezést, ellátást kapnak, akkor a naponkint előrehaladó civilizációnak oly posztulátumai, melyek nélkül immár a mai társadalom nem ekszisztálhat.

S habár vannak, kik a kocsma-ban naphosszat dözsolnek, kik a kocsma-t a mértékletesség, az eszem-izsom oly házában tartják s használják, mely az erkölcsi életet megmetyeljezi; ez sokkal kevésbé esik a kocsmai intézmény káros voltára, mint az illetők laza erkölcsi állapotára, kik a depravációt viszik inkább a kocsma-ba, hogy sem onnan merítették volna azt. Ezek visszaélnék a kocsma-val; a visszaélés minden intézményél előfordul, s a visszaélés korlátozására mindaddig a nyilvánosság a legjobb ellenőrző; a nyil-

vánosságot pedig a kocsma-tól elvitatni nem lehet.

A kocsma tehát azonfelül, hogy rendeltetésénél fogva az élelmezés háza azok részére — kiknek más otthonjuk nincs. — eltöröltetésével a helyett, hogy az erkölcselenséget elriasztólag sujtaná, büntetné azokat, kik benne elszállásolást s ellátást nyernek, kik egész valójukra, ekszisztenciájukra rá vannak utalva.

A „Bars“-nak tehát nemes intencziója: az erkölcsi élet javulására hatni, az iszákosság korlátozását megalapítani, míg egy részről a kivihetőség akadályain megtörnek; másrészt a sikert illetőleg oly minimumra redukálnák, melyért azokat — kik a kocsma-hoz — mint érintők — vannak kötve, — nem akarva is büntetni, vagy hátrányokat előidézni, nem hiszszük, hogy szándékában lehetett a „Bars“-nak.

Censeo tehát, hogy a kocsma-k nem eltörölendők, hanem álljanak fel és virágozzanak az emberi élet jólétének előmozdítására.

Hanem hiszen nem is félek én attól, hogy a kocsma-k el fognak törölni. (Zárjel közt megjegyezni kívánom, hogy én nem vagyok kocsma-látogató; sőt olyanokhoz tartozom, kikre otthon eléggé vigyáznak, hogy a kocsma-ba ne kerülhessen.) Igaz, hogy a miniszteri hatalom nagy hatalom, hanem az éhes gyomor és szomjas torok meg nagyobb hatalmak; ezek pedig a kocsma-k fenntartói.

Mindenek előtt is mi azt az intézkedést, — mely a rendeletben érintetik, haszonnal kivihetőnek nem tartjuk; mert ha beállanának oly esetek, hogy negyven, ötven község szomszédos komplexumban nem tarthatna kocsma-t: mi módon volnának ezeknek szükségletei kielégítendőek a legközelebbi három, négy mértföldnyi távolban fekvő község által? . . . És honnan kerülne ki az ez által előidézett regálejvedék?

ugy, mint a földi szenvedéseknek határt és véget vet a halál.

Egy intés az élet és halál urától és a nevető ajkak elnémulnak; a villogó szemekre az örök álom von szemfedőt s a rövid földi létet felváltja a sir örök álma. A mindenkinek egyenlő rideg lakás elföldi a meghült tetemet az élő lények elől s a mi még az élők számára az eltávozott iránt megmaradt, azt az ember életében maga teremti meg.

Iparkodjunk tehát úgy élni, hogy mindenkivel jót tegyünk s a kölcsönös felebaráti szeretet s az igazság vezéreljen bennünket e rövid életben; mert csak így alkothatunk magunknak maradandó emléket az élők között. Nem a fényes márványkövek s az ég felé meredező obeliszkek, — hanem az igazságszeretet és jótettek örzik meg az enyésztől a néma sir lakójának emlékeit!

A mély és vallásos kegyelet vezéreljen minket mindig a holtak csendes birodalmába s boruljunk ott le a néma sírok előtt s buzgón imádkozva kérjük a Mindenhatót, hogy adja meg a holtaknak a nyugodalmat s boldog feltámadást; de egyszersmind emlékezzünk meg arról is, hogy mi is oda fogunk jutni s ezért úgy éljünk, hogy emlékünök áldva legyen!

— i. — ó.

Etelka haragja.

Bohó történet!

Gyermekes mese, a melyre Heine azt mondja, hogy mindig új marad. Valahány-

szor eszembe jut, mindig valami újat találok benne, pedig már ezer ismétlése fordult elő az életben.

Etelkának hívták. Az édes anyja nagyon szerette Petőfi verseit és így tetszett meg neki az Etelka név. Különbözik ő maga is olyan ábrándos természetű kis leány volt. Szerette a lángoló verseket és a czukrot. Órákig el tudott nézni az ablak-tüvegen keresztül, mint egy megkövült szomorú Niobe; nézte, csodálta a semmiséget, melyről maga sem tudott számot adni magának.

Szép, sugár növésű leány volt. Haja feketébb volt a februári éjszakánál, de arca vetekedett a márcziusi hó úde fehérségével, melyben a szép leányok szeretnek mosakodni. Az ajka pedig olyan volt, mint a hóra cseppent piros vér, melyet megara-yozott annak az ábrándos mosolygásnak verő-fényes derüje. A szeme olyan volt, mint egy tengerszem fenyvesektől koszoruzott mélye; valami szeat áhitat fogta el annak szívét, ki e csodás, sokatmondó szemek végtelen sötétébe beletekintett.

Hétköznap alig mozdult ki odahazulról, hanem vasárnap délután i.nakönyvvel kezében szorgalmasan ellátogatott a templomba. Mikor oda ült a többi lányok közé, én mindig úgy találtam, hogy van valami benne, mi valamennyi fölé emeli. Lehajtott fejét nem tudtam elképzelni glória nélkül. Olyan-nak tartottam mindig, mint egy szentet. Szép ivezetű szempilláin volt valami vonás, mely engem mindig azokra a képekre emlékeztetett, melyek Máriát ábrázolják.

Aztán törvényesen és világosan nincs is szabályozva, sőt ez tökéletesen szabadon van hagyva, hogy egyik község lakója a másik községből annyi italt hozhat maga számára, a mennyi tetszik a nélkül, hogy ettől regále-adót fizetni köteles volna; ki fogja vagy fogná ezt ellenőrizni kivált azok-nál, kiknek elegendő módjuk van ily eljárásra?!

Eppen azért felette nehéz és megfontolandó kétszeresen is a „Bars“-nak érintett ajánlata, hogy a községek a regalét kibérelni igyekezzenek, mert ha az említett eljárás egy községben divatba lesz, szokásba vétetik: kérdés, mikép fogják a tulságra emelt regálejvedéket az italmérésből kihozni?

Igaz, az állam biztosítva van a község által; mert hiszen, ha ki nem kerül az italmérésből, kikerül a pótdó utján; de ettől fázna leginkább a községek, melyek a magán vállalkozók, üzerek által kergettetnek a legnagyobb ajánlatok megtételére.

Mi azt hiszszük és ezt a legbiztosabb módnak tartjuk mindkét félre nézve; nevezetesen: az állam is úgy volna legjobban biztosítva, s a község is megélhetne és megrontása nélkül vállalkozhatnék a regálejog három évi megváltására, ha az állam által adott regálejogváltás összegének kamatait bizonyos törlesztési hányaddal egyetemben fizetnék a községek évi bérletül.

A magán vállalkozók, üzerek sok helyen, de nem mindenütt, igaz tovább is mennek s mehetnek ajánlatikkal, de biztosságot — daczára ova-dék s biztosíték pénzeik letétele mellett sem adhatnak; mert ez náluk mind csak az üzlet forgandóságától függ.

Szükségesnek tartottam mindezeket Tekintetes Szerkesztő ur tudomására hozni; mert érintett örömet és javaslatát oly bonczolgatások között hallottam szellőztetni, melyeket nemes in-

TÁRCZA.

Halottak estéjén.

A kegyelet napját ülte meg a keresztény világ tegnapelőtt, a mikor kihalt a város zaja, eltűnt néhány órára a jó kedv, hogy helyet adjon a fájó emlékezetnek. Gyászt öltött a család minden tagja, mintegy külsőleg is kifejezni akarván azt a bánatos megnyugvást, mely ezen estén minden ember lelkét elfogja.

Az emberek koszorúkkal kezükben siettek ki ama csendes birodalomba, hol a gazdag a rongyokba burkolt koldussal, a boldog a sors által üldözöttel oly szépen megfér egymás mellett. A temető az egyenlőség néma birodalma, melyben a hantok személyválogatás és rangkülönbség nélkül takarják be a hideg tetemetek és az anyatermeszet egyenlő szeretettel öleli hideg keblére a visszatért porszemtől senki: mi volt a neve és rangja az életben?

A halál és annak csendes birodalma megszünteti a fájdalokat és kiegyenlíti a vak gyűlöletet. Az emberi kebel minden szenvedélye lecsendesül a ravatalnál s ki néhány perczelel előbb még kész lett volna az élő alakot elnémitani, — megilletődve áll meg a hideg tetem előtt s önkéntelenül áldást és békét rebegnek ajkai az elhunyt poraira.

A boldog és megelégedett életnek éppen

Nem csoda tehát, ha szegény Kerekes Józsi bolondja lett ezeknek a szemeknek. Imádtá a leányt, mint valami szentet. Mikor dolgozott, mikor imádkozott, akkor is róla gondolkodott. Mikor aludt, fölöle álmodott. Bele volt égetve a szívébe annak a leánynak selyempilláktól árnyalt arca, sem a zivatar, sem az idő nem volt képes elmosni onnan.

Ha az utcán találkozott vele, a keze remegett, mikor kezét fogott vele, s minden bókja csak annyi volt: „Jó napot!“ Melyet a kedves leány oly pajkosan tudott utánozni, mely oly mondhatlanul jól állott neki. Mikor elment, molón követte szemeivel, míg be nem fordult valamelyik utcasarok.

Mondom, ez a Kerekes Józsi élt-halt a leányért. Nem volt ugyan valami gazdag, de hiszen a leány sem volt bárókisasszony. A szívek pedig nem kutatják a rangot. És így történt, hogy a két lélek megértette, s a két szív megszerette egymát. Jegyesek lettek. Ujborra volt kitűzve a lakodalom.

Egyforma volt mindakettő. Ábrándos, merengő természetű. Mikor úgy vasárnap délután összejöttök, alig tudtak valamit szólni egymáshoz a szokott udvarias szavakon kívül. A Józsi gyereket csufolták is érte a pajtásai, a szegény nem is tudott semmit a maga mentségére felhozni, némán hallgatta a gunyolódásokat. Hiszen maga sem tehetett róla. De valósággal megbabonázta az a leány.

Az volt a szokása, hogy vasárnap dél-

tenzióinak megfelelőül nem tartottam s melyek több félreértésre szolgáltatnak alkalmat.*)

Isten velünk!

Csata, 1889. október 28.

Öszinte tisztelője:

Timár Antal.

Mit várhatunk népiskolától?

Írta: Zajzon Dénes.

De térjünk vissza magára az oktatási czélra. Az előzmények után, erre való tekintettel, nyugodtan állíthatjuk, hogy a népiskola soha sem lehet egy olyan általános képző-intézet, a melynek a közéleti kívánalmakkal nem kell törőnie, ép úgy mint nem állhat csupán csak a praktikus czélok kizárólagos szolgálatába sem. Volt egy korszak, és nem is valami nagyon régen, a mikor a tanfériak az oktatás gyakorlati irányával vajmi keveset akartak törődni; szemük előtt az alaki fejlesztés lebegett s e végett elhanyagolták a közéleti kívánalmakat. Azonban csakhamar át kellett látniok, hogy az oktatás alaki céljainak megvalósításával egyoldalúságba jutottak, be kellett vallaniok, hogy egymagára a megismerő képesség formális fejlesztése — anyagi, praktikus czélok nélkül — még nem elegendő. Mert kit nevel, kit tanít az iskola? Korántsem valamely abstrakt egycént, nem valamely, az állami és társadalmi élet kötelein kívül álló egyed, hanem egy konkrét viszonyok között mozgó embert a kinek belé kell találnia magát az adott körülményekbe. Ezért az iskolának szükséges számot vetni azzal, hogy a míg egyrészt a gyermekekben az igazán emberit minden oldalul és összhangzatosan fejleszteni tartozik, más felől elő kell készíteni a növendékeket a családi, polgári, társadalmi körben való élésre.

Már a régi idők bölcsei gyakran hangoztatták, hogy nem az iskola, hanem az élet számára kell tanulni. És ez az állítás abban az értelemben véve, hogy céltalan minden olyan iskolai tudás, a melynek az életben közvetett vagy közvetlenül hasznosítható értéke nincsen, teljesen igaznak is mondható; de azért a fennebbi elv nem zárja ki azt sem, hogy a míg a növendéket az életben szükséges és felhasználható ismeretekre oktatjuk, addig másrészt ismerő

tehetségét, felfogó, megtartó és gondolkodó képességét is minden irányban fejlesztsük és tevékenységbe hozzuk. Mi elismerjük a formális képzés értékét épen úgy, mint a praktikus czélokét is, csakhogy a kettőt egyesíteni, összeegyeztetni kívánjuk; mert tapasztalati dolog, hogy az értelmi képességek gyakorlottsága nélkül szint' úgy, mint bőséges és alkalmazható ismeretanyag hiányában tanítványaink szellemi életműködése nem lehet helyes és nem lehet teljes.

Ezen előzmények elmondása után tegyük fel a kérdést: mit várhatunk a népiskolától?

Felelet: a népiskola mint a köznép, az alsó és közép polgári osztály alap- és befejező iskolája tekintendő, a mely a míg egyrészt általános képzést nyújt s a növendékekben az emberi nemes tehetségeket fejleszti és gyakorolja, másrészt tekintettel van a tanulók jövőbeli viszonyaira, azoknak egyéni, családi, polgári és vallási életkörülményeire, a nélkül azonban, hogy bármely életvezetésnek vagy pályának kizárólagos szolgálatába állana.

Ezen meghatározás szerint a népiskola feladata kettős; egyik: általános, a másik: viszonylagos. Az általános feladat a gyermekek erőinek tervszerű és összhangzatos fejlesztésében gyökerezik; a viszonylagos célta meg azok az életviszonyok és társadalmi kívánalmak határozzák meg, a melyeknek a nép nagy tömege alá van rendelve.

A népiskola eme kettős feladatából következik, hogy először a gyermekben az embert a szó jól felfogott értelmében nevelje, vagyis használja fel a nevelés mindazon eszközeit, a melyekkel a testi és szellemi erőket harmonikusan fejlesztheti; másodsor, hogy képesítse a növendéket arra is, hogy ez az ő életfeladatát akár mint egyén és családtag, akár mint honpolgár és valamely egyháznak tagja önállóan és helyesen betölthesse.

Messzire kellene értekezésem fonalán terjeszkednem, ha a népiskola előbb említett feladatai közül az általános nevelési czélok egyenkénti megvalósításáról s különösen a népnevelésnek a tulajdonképeni oktatáson kívül álló más eszközeiről, pl. a gondozásról, óvásról és fegyelmezésről ez alkalommal részletesen beszélni óhajtanék. Szándékom most kiválólag oda irányul, hogy fejtegetésem tárgyává tegyem azokat a feladatokat, a melyeket az iskolának az oktatás segélyével részint az általános emberképzési czélok, részint a gyakorlati érdekek szempontjából meg kell valósítania.

A népiskolai oktatásnak a növendékek négyféle helyzetét vagy viszonyát szüksé-

ges figyelemben részesíteni; és pedig; te kintettel kell lenni először magára az egyéniségre, másodsor ennek a természetvilághoz, harmadsor az emberi társasághoz és negyedsor az Istenhez való viszonyára, vagyis az oktatás tárgyaiul szolgálnak: 1-szor az ember, 2-szor a természet, 3-szor a hazai és társadalmi életkörülmények és 4-szer a vallás.

(Folyt. köv.)

Közgyűlés.

A barsvármegyei községi és körjegyzők egylete folyó évi október 25-én Ar.-Maróthon rendkívüli közgyűlést tartott.

Ezen gyűlésen Thuránszky Nándor, elnök a következő előterjesztést tette:

„Tisztelt rendkívüli közgyűlés!

Egyletünknek Ujváryán folyó évi június hó 24-én tartott rendes évi közgyűlése óta egyleti életünkben közbejött mozzanatokról van szerencsém jelentésemet következőleg kartársi tisztelettel előterjeszteni.

1. Az iktató könyvet annak igazolására mutatom be, hogy a hivatkozott közgyűlésünk alkalmával hozzám utalt ügyek mind elintézték. Különösen kiemelendők vélem ezek közül, hogy az alapszabályok 3 példányban az egyleti tagok névjegyzékével a tekintetes alispán ur által jóváhagyás végett a nagyméltósága m. kir. belügyminis-teriumhoz már felterjesztvém. Továbbá a megváltoztatott nyugdíjszabályzat szövegét elkészítettem, tekintetes alispán urnak beterjesztettem, és jelen alkalommal ismét tárgyalás alá fog vétetni. Nemkülönbön egyletünk szíves megbízásából jelen voltam a „Magyarországi községi és körjegyzők országos központi egylete“ ének Budapesten mult hó 25-én tartott évi rendes közgyűlésén. Addig is, míg az erről felvett jegyzőkönyv megyei egyletünknek megküldetik, van szerencsém a tisztelt rendkívüli közgyűlésnek jelenteni, hogy központi egyletünk közgyűlésén következő életbe vágó ügyek tárgyalattak:

a) A községi és körjegyzők államosítását indítványozó és a magas törvényhozás elé terjesztendő emlékirat elkészítésére egy 4 tagú bizottság választott.

b) Mezei rendőri ügyekben a községeknek bíraskodási jogkörrel való felruházását indítványozó emlékirat felterjesztése is elhatározott.

c) A barsmegyei jegyzői egylet azon indítványa, hogy nem okleveles segédjegyzők helyettes jegyzőikül ne alkalmaztassanak, helyeslőleg elfogadtatott és ilyen tartalmu kérvénynek a nagyméltósága m. kir. belügyminis-teriumhoz leendő felterjesztésre elrendeltetett. De ez még nem elég az üdvösségre, hanem ebből kifolyólag én még azt is indítványoztam, hogy a megüritült jegyzői állások végleges betöltésére három havi záros határidő szabassék, és csak helyettesek által betöltve, ne tartassanak éveken át függőlen: mert az ilyen ideiglenes állapot veszteséget okoz a jegyzői nyugdíjintézetnek, miután a helyettes arra jár-

lékot nem fizet; károsítja az egyletet, mert tagsági díjat sem fizet; de különösen hátrányos a közszolgálatra is: mert olyan tisztviselő, kinek az állása csak máttól holnapig tart, nem szentelheti magát olyan ügybuzgalommal hivatalának, és ténykedésért nem is lehet annyira felelős, mint az akár kinevezés, akár választás utján végleg behelyezett.

d) A tagsági díjhátralékokra nézve elhatározottat, hogy a melyik megyei egylet a hátralékok folyó év végeig a központi egylet pénztárába be nem fizeti, az töle perutján fog behajtatni. Minthogy pedig hátralékban van a mi megyei egyletünk is, ennél fogva egyletünk reputációjának érdekében kérem a még hátralékos kartársakat, miként tartozásukat az egylet pénztárába befizetni szíveskedjenek, nehogy megyei egyletünk az országos központi egylet által bepereltesék és én ebből kifolyólag azon kellemetlen helyzetbe jussak, hogy a hátralékos kartársakat szavatossági keresettel megtámadni kénytelenültessem.

e) Az is kötelességévé tétetett a megyei egyletek elnökeinek, hogy központi egyletünk szaklapját minden kitelhető erejökkel támogassák. Ennél fogva a „Községi Közöny“ című szaklapunkat tisztelt kartársaim szíves figyelmébe ajánlom már csak azért is, mert ez az egyetlen lap, mely a községi életnek tüzetes fejtegetésével foglalkozik és harezol a községek jegyzői kara érdekeiért is. Hát ha ezt a lapot pártoljuk és gyamolítjuk előfizetésünkkel, önmagunknak adozunk. Egyébiránt ha én ki tudtam eszközölni azt, hogy ezen lapnak a 6 frt előfizetési díja köröm községeinek a költségvetéseiben szétosztva évről-évre felvétetik, elfogadtatik és a tekintetes megyei törvényhatóság által is jóváhagyatik, hát úgy hiszem, hogy ezt bármely más kartársam is megteheti.

f. Nemkülönbön kiváló figyelmébe ajánlja a központi egylet tisztelt kartársaimnak az országos jegyzői árvaházat is, mert ez is a jegyzői kar tulajdona. Több megyei egylet e tekintetben is már nagyon szép példával tüntette ki magát azáltal, hogy ezen üdvös czélra több száz forintot gyűjtött. Hiszen mi barsmegyeiek is ajánlottunk ugyan ezen saját intézetünkre évenként és fejenként 50 krt, de ez az ajánlatoscska is mindaddig csak írott malaszt; mert kartársaink tetemes része a tagsági díjjal hátralékban van. Remélem, hogy tisztelt kartársaim ezen szíveskedés állapotnak véget vetni szíveskednek azáltal, hogy a hátralékos tagsági díjakat egyletünk pénztárába befizetik, és engem megkímélnék azon kellemetlenségtől, hogy a hátralékos kartársakat névszerint és hírlap utján nyilvánosan fizetési felhívni kénytelenültessem. Mert ha az országos központi egylet elnöksége észlelt mulasztásaimért engem megmos szappan nélkül, ezt nagyon helyesen cselekszi, és kérem is, hogy megtogye; de én meg azután az erre okot szolgáltató kartársaim fejére öntöm a jeges vizet.

g. Ugyancsak az országos központi egylet közgyűléséből kifolyólag van szerencsém az elnökségnek hozzám intézett átiratát és ahhoz mellékelte kinevezési okmányát a tisztelt rendkívüli közgyűlésnek bemutatni, mely szerint az én csekélységem országos

után a templomból kijövet mindig megvárta. Aztán együtt mentek sétálni. Fura egy séta volt az. Begyalogolták az egész hegyet, anélkül, hogy az időjárásról kívül tudtak volna valami alkalmas tárgyat találni a beszélgetésre.

Valami excentrikus szerelem volt ez, és a vége is excentrikus lett.

Ez pedig így történt.

Abban a kis városkában, hol a mese lejátékozott, divott a kukoricafosztó.

Egy ilyen házimulatság alkalmával zördültek össze, hogy ki ne béküljenek soha többé.

Mikor a kukoricza meg volt fosztva, elkövetkezett a mulatság. Megkezdtek a játkot. Józsi gyerek volt a zálogszedő, ki ugyancsak iparkodott a szépeket megadóztatni. Mikor aztán ki kellett a zálogot váltani, a lányok természetesen a csók ellen szavaztak, de hiába a legények során volt a szerencse, csók volt a zálog díja.

Etelka zálogjára került a sor. Kékköves karikagyűrű volt ez. A lány vonakodott kiváltani.

— Lássá, a többiek mind kiváltották. Kérlelte szelid hangon a legény.

— Hát én bánom! Felelt daczosan és felvonta gömbölyű vállát. Adja ide, ha akarja.

— Nem váltja ki?

— Nem.

— És ugyan miért nem, ha szabad kérdez-nem.

— Nincs mit felelnem rá. Tartsa meg, ha nem akarja ideadni.

A vitára a többi lányok is odajöttek és körbe fogták őket. A „bírósnak“ megválasztott leány is egyre nógatta, hogy a legszelidebb büntetést mérje rá. A legények meg ingerkedtek a Kerekes gyerekkel.

— No, ugyan jó bíró vagy.

Kerekes Jézi egész zavarba jött és kéiőleg nézett a leányra.

— Mondtam már, hogy nem váltom ki, adja ide úgy, ha akarja?

— Nem is csókolgatók meg egymást soha?! Ingerkedtek egyik hang.

— Nem ám! Tette hozzá gunyosan a másik, Persze, mikor senki se látta.

— Ki mondja azt? Kiáltott a legény elhalványulva. Mondja szemembe, ha meri.

A szobában csend lett, mintha kettévágták volna az előbbi zsvajt. Meglepetve néztek egymásra. Senki se merte ismételni az előbbi szavakat. Ő körülnézett, azután a duzzogó leányt mérte végig tekintetével. De ismét lecsendesült és szeliden tette hozzá:

— Haragszik?

A lány nem felelt, csak kötője fodrát tépegette, nem mert a legény szemébe nézni.

— Jól van Etelka. Itt a gyűrűje, viszaadom kiváltás nélkül.

De olyan hangon mondta, hogy mindenki félt a következőktől. Kerekes Jóska kezdte huzogatni ujjáról a gyűrűt, mialatt kínos csend állott be. Aztán lehuzta a gyűrűt, meg utánna egy másikat, a mit jegyese adott, s mindakettőt oda dobta az asztalra. A két gyűrű nagyot csördült az asztalon, azután lehullott a földre. Etelka szívéhez kapott, de aztán szótalanul emelte fel a porból mindakettőt. Jóska pedig felcsapta a kalapját, kiment.

Künn szép, csillagos éjszaka volt. A nádas zizegett a kertek alatt, a mint a szellő simogatta. A holdvilág fényes ajkaival megüzüstözte a fűzfák és topolyfák leveleit. Ő még mélyebben huzta szemébe a kalapját. Haza indult. Valami metsző fájdalom fogta el szívét.

Egész éjjel nem tudott aludni. Másnap sáppadt, szintelen lett. Így volt Etelka is. De azért egykedvűen mondta az édes anyjának, hogy Kerekestől visszavette a gyűrűjét, de azt nem tette hozzá, hogy miért. Az anyja azt felelte, hogy tegyen szabad választása szerint.

— Ugy tettem. Viszonzá komoran. És még az nap visszaküldte Kerekes gyűrűjét. Csak mikor nem látta senki, akkor borult az asztalra és keservesen zokogott.

A portára többé be nem tette lábát a Kerekes gyerek. Vasárnap délután sem várta a templomból. Mindenki csak róluk beszélt.

A „Makkhetes“ koresmája azonban bezeg hangos lett az eset óta. A „Zsabri gyegyek“ ki nem fogyott a nótából. Kerekes Jóska szokott mulatni nála. Kihallatszott a nótája, meg a kurjongatása:

Ne vigasztalj édes kedves anyám,
Hadd sirjam ki magamat igazán;
Ki megbántott meg is gyógyít engem,
A jó Isten könyörüül lelkemen.

Nem tudott többé dolgozni. Meg volt bontva az egész élete. Pedig hát mindketőjüknek csak egy szavába került volna és jó lett volna mindna. De azt az egy szót ki nem ejtették és szenvedtek tovább. A lány daczos volt, a legény büszke.

— Ha szeretne — gondolták magukban — eljönne és véget vetne a haragnak.

Én Istenem! Igazabb, hübb szerelmet képzelni sem lehetett. De ilyen az élet.

Mikor hazament a koresmából, édes anyja végig nézett rajta, elfordult és sirva fakadt. Ő mindezt látta, fájt neki, mert jó gyerek volt, és mégis eljárt a makkheteshez, hogy ne lássa azokat a könyveket.

Egyre haloványabb, sápadtabb lett. Nehéz, száraz köhögés vett rajta erőt. A

láz félév alatt kivégezte. Ugy nézett ki a koporsóban, mint a viasz-szobor.

Etelka rászánta magát, hogy véget vet haragjának. Ha a halott nem jöhet, elmegy az élő. Hiszen a halottak mindent tudnak és így ő is tudja most már mély és igaz szerelmét.

Csend volt, mikor az udvarra lépett. A libák, kacskák, meg a tyukok, melyek Kerekesné büszkeségét képezték, csendesen ültek a szegletben. Az udvar ki volt süpörve. A halottas szoba ablakai befüggönyözve.

Csendesen nyitotta ki a szobaajtót. Nesztelen lépett be. Kerekesné, ki ott sirt a fia mellett, észrevette a látogatót és visszafordult. Megismerte. Épen szemére akarta vetni fia halálát, mikor Etelka nagyot sikoltva végig zuhant a padlón.

A haragos anyja, a nő egyszerre megszélidült. Lehajlott a lányhoz, kinek ajka sápadt volt és szeliden simogatta fejét és ébresztgette.

— Hiszen ő mindig téged szeretett. Aztán hazavezette, hol ágyba fektették. Az orvos jeges ruhát rakatott forró homlokára. De vége volt. Nem állt lábra többé. Lázában nem hallotta, mikor a Józsi gyereket az ablak alatt vitték. Jobb is. Ő is elment utána.

Bohó mese! Pár szóba összefoglalhatnám. Hányszor ismétlődik az életben új és új változatban.

A mese régi marad, csak a ki játsza más.

Mikor rá emlékszem, mindig valami újat találok benne, mely szentekké, vértanukká tünteti fel előttem a halottakat.

S csak az fáj a mesében, hogy igaz volt.

K. S.

központi egyetünk választmányi tagjává történt megválasztása igazolhatik. Ezt a kitüntetést én csak közvetve vallom magamnak. Közvetlenül és voltaképpen kedves kartársaimat illeti e tekintetben a fő érdem és megtisztelés, hogy jövőben a mi megyei egyetünk is országos központi egyetünk ügyeinek elintézésénél vezérszereplő befolyást és ténykedést gyakorolhat. Ezen hivatás betöltésére én örömet vállalkozom, és az erre való alkalom nyújtásáért tisztelt kartársaimnak leghálásb köszönetemet nyilvánítom.

Ezek azon legfontosabb jelentőségű és a mi megyei egyetünk is lényegesen érdeklő ügyek, melyek országos központi egyetünk közgyűlésén tárgyaltak.

2-szor van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy a jelenlegi rendkívüli közgyűlést, — a mint ezt meghívóban is jeleztem, a tekintetes alispán urnak hozzá intézett leirata folytán hivatam össze. Sajnos és nem eléggé kárhözható tényállás az, hogy számos — még pedig ide közel lakó kartársunk még az alispáni meghívást sem tartotta megjelenésre érdemesnek! Pedig érdemes lett volna előjűnnök már csak azért is, hogy az alispáni leiratot meghallgatnák. Ez, a mint felolvastatni szerencsém lesz, olyan lovagias kifejezése a megye főtisztviselője jó akaratának, mely Magyarországon ritkítja pártját és mindnyájunk keblét büszkén ömérzettel töltheti el; mert ebben a tekintetes alispán ur velünk nem mint felebbvalónk, hanem mint szívélyes jó barátunk érintkeznek.

Ezen elnöki jelentésem előterjesztése után sziveskedjék a tisztelt rendkívüli közgyűlés a napirendre kitűzött ügyeket tárgyalás alá venni és határozattal eldönteni.

A gyűlés lefolyását lapunk jövő számában fogjuk közölni.

Budapest, 1889. november 1-én.

— Nagy hurczkodás; halottak napja; valami a megyei választásokról; Ferdinánd bolgár fejedelem hazatérése; orosz-francia barátság.

Különös nevezetességgel birt e hét a fővárosra nézve, már két szempontból is, mert tudniillik erre a hétre esett a mindenszentek nagy napja. Már pedig a mindenszentek mindig nevezetes vendége volt városainknak és pedig sokszor nevezetesebb a május első napjánál. Mind a kettő a hurczkodások nagy ünnepe. Az isteni május elsőjét ugyan nem nagyon szeretik hurczkodással elfecsérelni; a valódi hurczkodás ideje most van.

Ez a napja a fővárosnak azon kiváló nevezetességi napja, mikor egy napra teljesen fel van fordulva. E napon még a honatyák is hurczkodnak s előre látható gondokodásból a képviselőház tetejéről is levetették a lobogót, mely annyit jelent, hogy ma nincs ülés. Az utcákon egyebet se lehet látni, mint azokat a komédiás-bódiához hasonló szekereket, melyekre embernagyságu fehér betűkkel fel van pingálva és pedig a jó egyetértés kedvéért magyarul és németül: „Butor-szállító kocsai, „Möbel-Transport-Wagen.“ Ma van azon nap, mikor a hurczkodó imádság helyett káromkodással kel fel ágyából. Nem is csoda. Valamennyi kelle-

Egy nagyon becsületes ember.

„Ah, ez czudarság! — kiáltott fel Black boszusan és futott a kiszabadult fegyenczek klubjába.

Az uton találkozott dr. Thomással; szó nélkül rárohant és pofozni kezdte, ütötte, verte irgalmatlanul.

Csakhamar nagy néptömeg vette körül őket; Black dühe nem ismert határt. Talán agyonpofozza szegény Thomast, ha egy rendőr közbe nem lép.

„A törvény nevében! kövessenek!“ szölt ez és a verekedők vállára tette kezét.

Black és Thomas szó nélkül követték. Elmentek vele a rendőrségre. Az egész uton kaczagó, hahotázó néptömeg kísérte őket.

A verekedőket egy Nott nevű rendőrtisztviselő elé vezették.

„Miért pofozta ön fel ezt az urat?“ — kérdezte Blacktól.

„Annak nagy története van! felelt Black. Mert nem akar meggyilkolni!“

Nott bámulva nézett rá. És mintha nem akarna hinni a füleinek, azt kérdezte: Tessék?

Black pedig ismételte: „Mert nem akar meggyilkolni.“

Mr. Nott hivatalos kaczagásba tört ki. „Ön megbolondult — szölt — nincs rendjében az esze.“

„Benső megelégedéssel konstátalom, — válaszolt Black, — hogy nem bolondultam meg és hogy az eszem tökéletesen rendben van. Hallgasson meg uram!“

A rendőrtisztviselő várakozásteljesen nézett rá. Black pedig elmondta a pofonok gyászos történetét. Nott egyre jobban bámult. Milyen ritka ember — gondolta ma-

metlenség közt a legnagyobb kellemetlenség a házi urra nézve a nagy hurczkodás; no meg talán a nagy mosás, mikor egész nap a kávéházban vagy a kaszinóban kell ülni.

Itt a fővárosban olyan az ember, mint a macska, mely ha megszokott valamely háznál, hát inkább a gazdát, mint a házat hagyja el. Amnyi tény is, hogy a házi urak érték is a módját a lakók ezen jó tulajdonságát kihasználni. Hallatlan magasra esigázzák a házbért, kivált ha a lakás utcai s hozzá még valamely nevezetes helyen fekszik. De hát kell is. Miből híznek meg a házmester ur?

No de ennek a reális, nagy napnak megvan a maga ideális oldala is. Most van azon nap, melynek huszonégy óráját kedves halottainak szenteli a kegyelet. És kinek nincsen kedves halottja? Ki van a világon, a ki még szívéből egy kedves lényt sem adott át a poknak? Senki. Az embert a szíve köti a temetőhöz. Az a viszony, mely egy sírhalom és az ember szíve között van, egyedül az ideális. Nincs a földön ideál. A való és az eszményi között egy-egy megásvott sír jelzi a határt.

A temetőbe vonul ki a főváros is. A fővárosi ember is érzi az irt, mely a halott elköltözésével visszamaradt. A fővárosi ember szíve sincs kőből. Nem látni itt ugyan oly népes temetőket, — ha csak nem valami kiváló nevezetességű volt az elhunyt, — mit kisebb városokban, hol egy-egy elköltözött az egész utca, talán az egész város kísér az utolsó utra; azt se tudja az ember sokszor, hogy talán abban az udvarban halott van, a hol lakik; de azért a temető egyre telik, sőt jobban telik, mint a provinciális városokban. A fővárosi embert ép úgy megsíratták szereteti, mint más. A halottak napja a kegyeletnek ép oly szent napja itt is, mint akárhol másutt. Kimegy ma mindenki a temetőbe. Vizittelünk a halottaknál.

Az is igaz, hogy itt csak nappal van nyitva a temető a földi látogatóknak. De azért nappal is ép oly jó szívetlenné válik az özvegy gyertyáscskáját a hant alatt álmódzó sírhalma felett, mintha este volna. Hiszen este van annak mindig a temetőben, a ki igazán és mélyen gyászol valakit. A fekete szín még nem mutatja a gyászt, mert az indusok ép úgy gyászolnak fehérben, a régi magyarok lilában, de mutatja a mély fájdalom, a keserű bánkodás.

Az ifjúság is lerója kegyeletének adóját a nagyok sírja felett. O van hivatva megemlékezni az elesett hősök és elhunyt nagyságok felett. O a jövő nemzedék utmutatója. Helyesen tette tehát, hogy a főváros egyetemi polgársága, mint az ifjúság leghatározottabb kifejezője, vette kezébe az ügyet. A kebeléből választott szónokok megemlékeznek beszédjükben az egyes halottak szelleméről, s egy-egy korszakkal rótták le a kegyelet adóját. Az ifjúsági daloskór pedig a gyászbeszéd előtt és után ünnepi dalokat adott elő. Megemlékeztek valamennyi nevezetesebb férfiről.

Mindazáltal a kegyelet sem akadályozhatja meg, hogy ne foglalozzunk az élővel. A halott nyugszik, nincs szüksége semmire. Így gondolozunk mi profán emberek, kik ebben a nyakra-főre hajtó üzleti időben szü-

gában — meg akarja gyilkoltatni magát, hogy kifizethesse adósságát.

„Becsületesem forgott szóban — így végezte Black. — Mert ha nem gyilkolnak meg, honnan veszek pénzt, hogy fizetem ki Mr. Smithet? Nos, uram, bolondnak tart-e még?“

Mr. Nott szó nélkül felkelt és megölelte Blackot.

„Mr. Black — mondá — önre nagyon büszke lehet Amerika. Hanem be fogják látni, hogy nekem Mr. Smithet és Fox urat, az életbiztosító társaság ügynökét, is ki kell hallgatnom.

„Tegye azt uram! — felelt Black — meg fog győződni róla, hogy minden úgy van, amint elmondtam.“

Mr. Marry és Fox nemsokára megjelentek a rendőrségnél. Nott meggyőződhetett vallomásukból, hogy Mr. Black igazat mondott.

„Ön szabad! — szölt Blackhoz — hanem fájdalompenz gyanánt tartozik Thomas urnak száz dollárt fizetni!“

„Már megkaptam! szölt dr. Thomás dagadt arczezal és kötelező mosolylyal. — A gyilkosság fejében éppen 100 dollár foglalót kaptam Mr. Blacktól.“

És ezután megható jelenet játszódott le ott a rendőrségnél.

Mikor Mrs. Marry megtudta, hogy Black meg akarta magát gyilkoltatni csak azért, hogy kifizethesse adósságát, odalépett hozzá és egy negyedóra hosszat megrázva a kezét, így szölt:

„Mr. Black, ön igazán nagyon becsületes ember. Ilyen férjet keresek én már régóta. Tartsa meg a 20.000 dollárt és fogadja el hozzá kezemet, meg ötszáz ezer dollárnyi vagyonomat!“

lettünk. De az élőknek még a maga bajával is törődnie kell. És törődünk is. Erősen készenlünk mindenféle a megyei választásokra. Itt a centrumon mindenféle ki van terjedve a figyelem. Barsot is nagyon omegetik. Arról beszélnek, hogy rémítő korteszkedést csapnak a megyében, különösen a tisztifőügyész házában. Arról van szó, hogy ott egy erős küzdelem fog kifejlődni, melyet a független elem szándékozik megindítani. Az alispáni állásra, a mostani alispánon kívül, Ruffy, a megyei főjegyző is pályázik. Ugy hiszem, ez — ha igaz, — már úgy is tudva levő dolog, nem szükséges a pályázatokról szólanom. De nem hagyhatom figyelmen kívül azt, hogy nagyban hiszik és remélik, hogy a független elem fog diadala vergődni, a mi által csak a megye nyerne. Ugyis, ha az államosító törvényjavaslat elfogadtatik, utolsó alispánválasztás lesz, a mi igazán felfordult világ.

Ferdinánd bolgár fejedelem, ki most hazatérőben van, háztűznéni is volt, hogy hol? eddig még nem tudjuk. Azt mondják, hogyha hazatér — már tudniillik a mostani hazájába, Bulgáriába, — nyilatkozni fog házassága felől. Azt mondtam, hogy a mostani hazájába s helyesen, mert olyanok a viszonyok, hogy Ferdinándnak csak úgy kitéhetik a szürét, mint Sándornak, mert a nagyhatalmak nem ismerték el Ferdinándot Bulgária fejedelmének. Példa erre Ó Felsége, ki megtagadta a fejedelemtől a kihallgatást. E szerint a bolgár trón csak amolyan gazdátlan jószág, mely csak arra van hivatva, hogy legyen mi feleit czivakodni s esetleg háborusdit játszani.

Hiszen az oroszok úgy is oly feltűnő nyájaskodással ölelkeznek a francziákkal, elannyira, hogy majdnem minden valamire való francia nemzeti ünnepélyen hivatalosan képviseltek magukat, mit az udvarias francziák azzal viszonzoznak, hogy azt mondják, hogy az oroszok és francziák álltak ugyan már szemközt mint ellenfelek, de mint ellenségek sohasem.

A németek pedig úgy vélekednek, hogy az orosz és francia a németnek természetes ellenlábasa s így ellenségei. Bárha a hadügyminiszter eléggé iparkodik az ellenkezőjét bebizonyítani.

Hát mi mit mondjunk? Semmit. A mi teendők a várakozás, no meg a feyverkezés Itt a tél, ugy sem lehet jobbat tenni.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— Dr. Holub Emil, a hírneves afrikai utazó, — a lapunkban már jelzett, legutóbbi afrikai élményeiről és tapasztalatairól szóló előadását e hó 14-én fogja megtartani Léván, a kaszinó helyiségeiben. A felolvasás tiszta jövedelme a terjedelmes gyűjtemény kikészítésére fordítatik, mely az 1891. évben, a bécsi rotundában történendő kiállítás után oly városok muzeumai és tanintézetei között lesz kiosztva, melyekben Holub előadásokat tartott. — Helyárak: ülőhely az első 4 sorban 1 frt 50 kr., a többi sorokban 1 frt., állóhely 80 kr. — Jegyek előre válthatók: Czirok János és Nyitray és Társa kereskedésében s a felolvasás estéjén

Black kitérte karjait.

„Mrs Marry! — Kiáltott fel. — Ön boldoggá tesz engem!“

Még az nap megtartották az esküvőt. Amerikában az ilyesmik igen gyorsan megy, a mi nagyon czélszerű, mert az embernek nincs ideje meggondolni magát. Az esküvőnél Fox és dr. Thomas voltak a tanúk. Mr. Black nagyon boldog ember. A börzének örökre „1sten hozzád“-ot mondott és dynamit-gyárat nyitott. A szociálisták, anarchisták és más egyéb „isták“ rendez vevői. Üzlete napról napra gyarapodik, fejlődik. És Mrs Marry? O gondos anya és a rajongásig szereti férjét. Meg is érdemli az a férj, a ki, mint Black, olyan nagyon becsületes ember.

Dr. Fekete A.

(Vége.)

Gondolatok.

Az okos és ügyes emberek magukba zárják mindazon érzelmeiket, melyek nem arra valók, hogy napfényt lássanak.

* * *

Ha helyesen akarjuk megítélni egy társadalom állapotát, miként egy ember természetét, nem elég csak az egészséges tagokat vizsgálnunk.

* * *

A zsarnok udvaroncokban nem szenved hiányt, de odaadó barátja nem lehet.

* * *

Kik egy kényurát segítenek abban, hogy a mások szabadságát elrabolja, a magukét is martalécul dobják neki.

a pénztárnál. — A felolvasás — mely iránt-mint értesülünk — közönségünk körében igen nagy az érdeklődés, — este 7 órakor kezdődik.

— **Előléptetés.** A király aranyos-maróthi Rónay Gusztáv őrnagyot, a 14. honv. gyal. feldandár Léván székelő 2-ik zászlóaljának parancsnokát — jelen alkalmasában való meghagyás mellett — alezredezessé léptette elő. — Oszintén gratulálunk a megérdemelt kitüntetéshez!

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Máriássy Etelka kisasszonyt, vármegyei alispánjának leányát, a pozsonyi Roszulegh-fele elemi és felső leányiskola tanítónőjét, az állami polgári leányiskolához Dicső-Szent-Mártonba nevezte ki.

— **Körjegyzői szigorlat** tartatott múlt hó 28-án Aranyos-Maróthon. Vizsgáltak: Szabó Benedek, verebelyi szolgabírói irnok, Süteő Vilmos újbarsi és Turkovich Gyula nagy-kálnai jegyzőjelöltek. Mindhárom jó sikerrel állották ki a vizsgát.

Hymen. Karvázly Bertalan, vasuti hivatalnok e napokban váltott jegyet Budapestén Ehrenfeld Irma kisasszonnyal, özvegy Ehrenfeld Dávidné kedves leányával. — Tartós boldogságot kívánunk az új frigyes!

— **Léván nem Majthényi a főispán.** E napokban történt meg a következő mulatságos eset egy uri emberrel, ki néhány hét előtt költözött Lévára Hontvármegyéből. — Az elemi iskolás fiuk egy csapata 4 órakor, az iskolából jövet, a bevett szellemi táplálék után egy kis friss vizre szomjazván, szomjának eloltása végett betévedt az uri ember udvarára s ostrom alá vette a kútát. Az uri ember, el akarván szoktatni a fiukat a kuttól, néhánynak leszedte kalapját és sapkáját. Az így megfövegtelenített fiuk erre nagy és keserves koncertet csaptak az utcán, a mely természetesen felkeltette a járó-kelők figyelmét, kik közül egy arra menő értesülvén a sirás és jajgatás okáról, arra biztatta őket, hogy azt kiáltás az urnak, hogy: Léván nem Majthényi a főispán! — És ennek — állítólag — meg volt a kívánt hatása, mert a fővegek azonnal visszakerültek.

— **A fillokszera** Hontvármegyében is gyorsan terjed. Legújában Felső-Terény, Felső-Tur, Palást, Égeg és Alsó-Rakonca községeinek szőlőiben konstátáltatott jelenléte s ezért a nevezett községek határai zár alá helyeztettek.

— **Arisztokrata favágók.** Favágókkal beszél egy ur Léván, kik a rakás fát 2 frt 50 kr-ért és megfelelő pálinka mennyiségért hajlandók felválni. Az ur sokalja az összeget, mert egy órával előbb két tót atyafi csak 1 frt 50 krt kért érte. Mire az egyik favágó nagy büszkén feleli: „No, ha az urnak mindegy, ha holmi tótok vágják fel a fáját, hát csak vágassa fel azokkal.“ És erre minden további alk: és szószaporítás nélkül eltávoztak.

— **Adóhelyeket** honosítanak meg Svajczban főképp azért, hogy a szegényebb emberek apró részletekben is könnyen törleszthessék adójukat. Egyszerre 25—30 centime értékű bélyegeket vesznek, melyet aztán az adóhivatalban átadnak.

— **A fonograf mint gyermekjáték.**

Babákat, melyek járnai tudnak, melyek szemeket forgatják s szájukat nyitogatják, már készítet a gyermekjátékipar, de olyanokat, melyek egész beszédet végig tudnak mondani, csak Edison találmánya teremtetett meg. Ezután valósággal beszélő babák is mulattatják a gyermekvilágot. Egy amerikai társaság 200 ezer font sterling alaptőkével már bele is fogott ilyen babák készítésébe. Egy ügynöke beutazta Európát s megvesz minden használható babát, hogy átalakítsák „beszélő lénynyé.“ Jó és rossz gyermekek számára más-más babákat terveztek ki. Lesznek babák, melyek elmondanak imádságokat, bibliai verseket és egyházi szónoklatok kivonatait. Ezeket a rossz gyermekeknek szánták. A jó gyermekek babái hazafias beszédekkel és vidám dalokkal kedveskednek majd kis gazdáknak. Lesznek olyanok is, melyek előadásokat tartanak mindenféle társadalmi és tudományos kérdésekről. Ezek leányiskolák számára készülnek és helyettesítik majd a korrepetitorokat.

— **Reklám Japánban.** Tokióban egy könyvkereskedő az ottani lapokban a következő hirdetést tette közzé: Telepünk előnyei a következők: 1. Az árak olyan olcsók, mint a lutriban; 2. a könyvek oly szépek, mint a legszebb fiatal ékecsnők; 3. a nyomás oly tiszta, mint a kristály; 4. a papír oly erős, mint az elefánt bőre; 5. vevőink iránt oly udvariasak vagyunk, mint utasokkal szemben a versenyző hajótársulatok; 6. árunkat oly gyorsan szállítjuk, a mily sebesen a golyó repül az ágyúból; 7. a csomagokkal oly gyöngéden bánunk, mint a férj nevével a mézes hetekben; 8. ezeken kívül még annyi előnyt nyújtunk vevőinknek, hogy nyelvünkben nincs elegendő szó azok elősorolására.

— **Léván október hónapban meghaltak.** Király Jánosné, szül. Reim Antónia, élt 28 évet; Prahár Árpád, élt 3/4 évet; Kubik Györgyné, szül. Kolder Anna, élt 64 évet; özvegy Bogdy Jánosné, szül. Cziria Zsófia, élt 63 évet; Akács János, élt 74 évet, Pál Gizella, élt 22 napot; Hangai Örszöbet,

élt 13 napot; Holincz János, élt 65 évet; Császár József, élt 1 évet; Balla Mihály, élt 40 évet; Biró János, élt 75 évet; Faudeder Jakab, élt 11³/₄ évet; Singer Fülöp, élt 4 évet; Singer Mária, élt 2 évet; Kovács József, élt 7 hónapot; Klincsek János, élt 51 évet.

RÖVID HIREK. — Az osztrák államköltségvetés előirányzata 1890-re nemcsak deficitet nem ismer, hanem 5¹/₂ millió forintnyi fölösleget ígér, a mi nagyon szép lesz, ha csakugyan valósul. — Bécsi lapok írják, hogy a közigazgatás államosításával egyenruhát kapnak nálunk is az összes állami tisztviselők. A hivatalnokai uniformis, hir szerint, hasonló lenne a nemzeti viselethez. — Nagy földrengés volt e napokban a Dardanelláknál s nem kevesebb mint 19 lökést éreztek. — Scutariban mult hó 29-én nagy tűzvész pusztított; több mint ezer ház hamvadt el. — Sok nehézség merül fel az italmérségi jog bérbeadása körül, Wekerle, pénzügyminiszter, tájékozódás végett, Budapestre hívatta az ország összes pénzügyigazgatóit. — Ipolyi muzeum építését tervezik Nagyváradon, melyben az elhunyt püspök nagybecsű gyűjteményét helyeznék el. — Konstantinápolyban az a hír, hogy a császár tavaszkor meglátogatja a szultánt. — Az Eiffel-torony dícsősége nem hagy nyugtot az angoloknak sem s Londonban egy bizottság alakult, mely pályadíjakat tűz ki egy, a párisinál is magasabb torony

tervére. — **Sorsolás.** A magyar vöröskereszt sorsjegyeknek okt. 31-én történt húzásánál a 10,000 frtos főnyereményt a 4497 sor. 15 száma nyerte.

APRÓSÁGOK.

Rovatvezető Zuhany. — Mentéség, Holdvilágos estén meglátja egy ur a tolvajt, a ki létrán mászik be egy házba. — Mit csinál maga odafenn? — Csitt; esendesen uram, ne zavarjon, — holdkóros vagyok. — Angolosan. — Jean! Mikor megbédélttem, figyelmeztessen, hogy — föbbe akarom löni magamat! — Magyarán. — Papa, mi az az üzlet? — Az üzlet fiaeskám, más embereknek a pénze.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.
Az idén az őszi gyűjtés alkalmával a „Stefánia-árvaház” javára — mint azt a gyűjtő-iv alapján velünk az árvaház felügyelősege közli — adakoztak: Halasy Andrásné 1 frt, Leidenfrost Emilia egy zsák lisztet, Szecsy Juszta 1 frt, Kabina Józsefné 6 kg. szappant, Balbach Julia 1 frt, Balbach Amália 1 frt, Edinger Mária 1 frt. (Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az „Egyetemes Regénytár”-ból a Singer és Wolfner budapesti kiadóegység e közkeletűségű vállalatából ismét két kötetet vettünk, a melyek mellett sorakoznak az eddig megjelentekhez egy a tartalom, mint a csinos és tartós külső által és Hugh Conway „Paulina” című regényének Fái Béla által eszközölt gondos fordítását tartalmazza. — A szerző neve már magában véve elég biztosíték arra nézve, hogy a kiadóhivatal ez esetben is hű maradt elvéhez: csak a legkiválóbb irodalmi termékeket nyújtani olvasóinak, Hugh Conway kifogyhatatlan leleményessége, meséinek érdekfeszítő volta és a mesteri kézzel való ügyes lebonyolítás bizonyára számos olvasót fog lefoglaltatni a művének is szerezni.

A csinos vászonkötésű két kötet ára 1 forint és kapható Nyitrai és társa könyvkereskedésben Léván, ahol előfizetést is elfogadnak 20 kötetre 10 frt, 10 kötetre 5 frt vagy 6 kötetre 3 frtjával bérmentes megküldés mellett.

„Az orgonajáték gyakorlati tankönyve” jelent meg legközelebb Pécsen, szerzője Német Béla ügyvéd. E könyv egy eddig nem használt, de felette könnyű módszerrel tanítja meg az orgonajátékot, s vele együtt a zeneharmoniai ismereteket s akkór vezeti a tanulót, hogy képes legyen saját zeneeszméit önállóan tovább kifejtetni és a billentyűzetten otthonias kellő jártasságra szert tenni.

Ez eddigi előírása a hármas hangzatot használja fel alapul, melyből kadenciát alkot s e kis zeneköltemet az egész művét át fokozatosan idomítja s bővíti fokozatosan a rokori és egyéb hangzatokkal, s azok használati módjaira utalva a tanulót, rövid idő alatt vezet be a zene titkaiba, mielőtt e könyvet nemcsak házagnál, de uttörő műnek lehetne nevezni.

A mű egytálas módszertani vezérkönyvül is használható s szaktankönyvek által tett tanítási kísérletek feltűnő eredményre vezettek.

A könyv könnyen érthető magyarsággal van írva s zenei remekirőlkielti szántalan példákkal ellátva s így nemcsak tanítóképezdek számára ajánla-

tos, melyeknek az száma van, hanem azoknak is hasznos, kik játékat könnyű szerrel megjobbitani, vagy kik a harmoniumon való játékban akarják magukat kiképezni.

Megszerezhető Nyitrai és társánál Léván 1 frt 80 kr-ért.

Lévai piaci árak.

Rovatvezető: Könyv József városkapitány.

Buza: m.-mázánként 7 frt 40 kr, 7 frt. 60 kr. Kétszeres 6 frt 20 kr, 6 frt 40 kr. Rozs 6 frt. 40 kr. 6 frt 60 kr. Arpa 7 frt. — kr. 7 frt 50 kr. Zab 6 frt — kr. 6 frt 50 kr. Kukorica 5 frt — kr. 5 frt 20 kr. Bab 6 frt — kr, 6 frt. 50 kr. Lencse 7 frt — 8 frt — kr. Köles 4 frt. — kr. 4 frt 50 kr.

Nyilttér.

I.
Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis 7.65.
per Meter — glatt und gamstert (circa 2500 verschiden Farben u. Dessins) versendet rohen- und stückweise zollfrei das **Fabrik Depot G. Henneberg** (k. k. Hoflieferant.) Zürich. Muster umgehend. Briefe 16 kr. Porto.

II.
Egy jó karban levő sárga felfődeles hintő 160 frtért kapható Léván Socha kovácmesternél.

Korcsma-eladás!

Gr. Brunner Ágoston viski uradalma részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a viski, a-szemerédi és pereszlenyi korcsma-épületek a hozzájuk tartozó beltelkekkel együtt árverés útján a legtöbbet ígérőnek örök áron eladatnak.

Az árverés 1889. november 11-én délelőtt 10 órakor a hont-viski urad. irodában fog megtartatni, ugyanitt az árverési feltételek bármikor megtekinthetők.

Hont-Visk, 1889. okt. 28.

Máriazelli gyomor cseppek
legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utóérhetlen hatású azétvagyatanság, gyomor gyengeség, bűzös lehellet, savanyu felbőgés, szél rekedés, (Kolikák) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor honok és dara képződés, tuságos elnyalkosodás, sárgaság, under és hányinger esetében, megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomorgörögést, kemény széklest, székrekedést, az étel s itallal tarterhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a belférgesket, s gyógyít lép, vese, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. Feltűnő áru 70 Kr. Kézpenti szétválasztási raktár: Brády Ká. ogy. gyógszertára Krensier (Morva ország).

Máriazelli Labdacsok.
Ovás! A valódi Máriazelli gyomo. cseppek sok féleképen utánoztatnak s hamisítanak, ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasításban az is feltűnő, hogy az Krensierben, Gúczk II. könyvnyomdáiban nyomtatottak. A Kéményszéles és székrekedés ellen, ezek a legjobb hatásúak, nek biznyult ablatások is, sokféle képen hamisítanak, tehát ezek vételénél is vigyázzni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Krensiari gyógszertár név alá írására, melyek minden eredeti dobozban láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekeres 6 doboz 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekeres 1 frt. 20 Kr., 2 tekeres 2 frt. 20 Kr., 3 tekeres 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsok nem titkos szerek, a gyógyhat. anyaguknak össz. stete minden használati utasításban tel van szólván.

A Máriazelli gyomorc. cseppek. s Máriazelli labdacsok kaphatók

Léván Boleman Ede örökösei, Medveczky Sándor, Aranyos Maróthon Bittó Károly, Ipolyághon Berko István, Nagy-Sallón Zsorná László gyógszertárában.

Nincs többé fogfájás!
Tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvize, fogpora és fogpásztájának

használat mellett,
2 arany érem: Brüssel 1880, London 1884.
A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter 1373. évben feltalálta, a pior által.

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének naponta néhányszor e csapattal vizbe téve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek felbőgését és szilárságot kölesönöz, a mennyiben a foglust erősíti, s teljesen egészségessé változtatja.

A t. olvasóknak valóban nagy szolgálatot vétek tenni, midőn ezen legregibb s legpraktikusabb készítményeket becses fi gyelmükbe ajánlom, mert csakis az egyedül! és legkiválóbb gyógyszer mindenféle fogfájalmak ellen.

Alapított 1807. **SEGUIN** 106. & 108. Rue.
Füügynök: **BORDEAUX** Croix de Segney
Kapható: minden gyógszertárban és nagyobb fűszerüzletben.

← Minek Pestre! ? →
← Minek Bécsbe! ? →
mikor nálam minden előpénz nélkül
← 50 krajczáros részletfizetésre →
HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

varrógépeket

5 évi jótállás mellett kaphatnak.
Családi ezélokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsértetnek, vagy igazítottakon jutányos áron. Géptük, részek és csónak raktáron mindig találhatók.

FISCHER MIKSA kereskedése Léván.

Kvizda cs. kir. sz. üditő nedve.
Mosóvíz lovak részére.
Erősítéül szolgál nagyobb fárasztások előtt és után, fizamodások, az inak és izmok feszességénél stb 1 üveggel 1 frt 40 kr.

K.wizda korneuburgi marhapora
lovak, szarvasmarha és juhok számára; jelesnek bizonyult rendszeres adagolás mellett sok évi tapasztalás szerint mint állat-táptör étvágyhiány, vérteljes esetében s a tej javítására stb. Nagy doboz ára 70 kr., kis doboz 35 kr.

Kvizda szemvize, 1 üveggel 80 kr.
Kvizda Blistere, 1 tégely 3 frt. 0. é.
Kvizda mirigy és tögykenőse, 1 tégelylyel 1 frt.
Kvizda epe tincturája lovaknak, 1 üveggel 1 frt 50 kr.
Kvizda gyógyopora baromfi számára, 1 csomag 50 kr.
Kvizda lópatkó-kenőese, érles és töredezett paták ellen, 1 szelence 1 frt 1.25.
Kvizda kutya-labdacsai, 1 dobozzal 1 frt.
Kvizda körömpora, 1 üveggel 70 kr.
Kvizda görespiralái lovak és szarvasmarhák számára, 1 pléhszelence, 15 dr. pilulát tartalmazva, 1 frt 60 kr., 1 karton, 5 db. pilulát tartalmazva, 60 kr.
Kvizda erőtápláléka lovak és szarvasmarhák számára, 1 doboz 6 frt és 3 frt és csomagokban á 30 kr.

Fent említett szerek valódi minőségben a legtöbb gyógszertárban az összes nagyobb anyagkereskedésekben kaphatók. — Tévedések kikerülése végett kériük a közönség, hogy a vevés el kizárólag Kwizda készítményeit kérje és a fentebbi védjegyre figyeljen.

KWIZDA köszvényfolyadék
rég kipróbált háziszser.
Ára 1 frt. Csakis az ide mellékelt védjeggyel valódi.

Napunkint póstaszétküldés a föletét: Kwizda Ferencz János, es. k. osztrák- és románudvari szállító, kerületi gyógszertára által Korneuburgban Bécs mellett, Főraktár Magyarország részére Török József gyógszertárnál Budapesten.

P É N Z T

sorsjegyekre, értékpapirokra, bank, zálogjegyekre, vidéki takarékpénztári részvényekre, részletivekre, arany- és ezüst pénzneműekre bármily összegig olcsón ad

L Ö R Y J.

banküzlete
Budapest, IV., Hatvani-utcza 17.